18
Uitkomsten Actieagenda Industrie en Omwonenden

Uitkomsten Actieagenda Industrie en Omwonenden

Aan de orde is het **tweeminutendebat Uitkomsten Actieagenda Industrie en Omwonenden (28089, nr. 352)**.

De **voorzitter**:
Ik heropen de vergadering. Aan de orde is het tweeminutendebat Uitkomsten Actieagenda Industrie en Omwonenden. Ik heet de leden van de Kamer van harte welkom en ook nog steeds de staatssecretaris in vak K. Wij gaan luisteren naar de bijdrage van het lid Kostić, dat spreekt namens de Partij voor de Dieren. Gaat uw gang.

Kamerlid **Kostić** (PvdD):
Dank, voorzitter. De Onderzoeksraad voor Veiligheid heeft een aantal jaren terug al geconcludeerd dat omwonenden onvoldoende worden beschermd tegen de industrie. Dat leidde tot de Actieagenda Industrie en Omwonenden. Maar zelfs onze eigen toezichthouders, de omgevingsdiensten, hebben een brandbrief gestuurd waarin ze zeggen dat er echt te weinig gebeurt. De staatssecretaris heeft ons toegezegd in gesprek te gaan met de omgevingsdiensten en de echte maatregelen die worden geschetst in de factsheet te overwegen. We wachten met smart op deze terugkoppeling en hopen dat de staatssecretaris serieuze stappen zal ondernemen.

Ondertussen heb ik twee moties.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat er een landelijke gesprekstafel gezondheid en industrie wordt ingericht waarin onder andere bedrijven, overheden en omwonenden samenkomen;

overwegende dat het draagvlak en de effectiviteit van de gesprekstafel mede afhankelijk zijn van de mate waarin omwonenden gehoord worden en invloed ervaren op de opzet en werkwijze van de tafel;

overwegende dat de aanleiding van de actieagenda was dat de onafhankelijke OVV concludeerde dat de belangen van burgers onvoldoende worden beschermd ten opzichte van de belangen van de industrie;

verzoekt de regering om te waarborgen dat omwonenden volwaardig en evenwichtig worden betrokken bij de werkwijze van de landelijke gesprekstafel en hen steeds op tijd en transparant te informeren, zodat hun inbreng bijdraagt aan het versterken van de effectiviteit en het draagvlak van de tafel,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:
Deze motie is voorgesteld door de leden Kostić, Zalinyan en Zwinkels.

Zij krijgt nr. 355 (28089).

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de regering een verkenning start naar subsidiërende maatregelen in het kader van de Actieagenda Industrie en Omwonenden;

overwegende dat uit het SEO-onderzoek naar maatschappelijke kosten en baten van milieumaatregelen blijkt dat beprijzing van milieubelastende emissies in veel gevallen een hoog maatschappelijk rendement heeft, terwijl subsidies alleen vaak minder doeltreffend zijn;

overwegende dat een zorgvuldige afweging van beleidsopties bijdraagt aan doelmatig beleid en een gelijk speelveld voor bedrijven;

verzoekt de regering om in de aangekondigde verkenning naar positieve financiële instrumenten ook expliciet varianten van emissiebeprijzing te betrekken,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:
Deze motie is voorgesteld door de leden Kostić en Zalinyan.

Zij krijgt nr. 356 (28089).

Kamerlid **Kostić** (PvdD):
Dank u wel.

De **voorzitter**:
Dank u wel. Dan gaan we luisteren naar mevrouw Zalinyan, die spreekt namens de fractie van PRO.

Mevrouw **Zalinyan** (PRO):
Dank, voorzitter.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat het RIVM onlangs constateerde dat de gezondheidsbaten van het Schone Lucht Akkoord groter zijn dan verwacht, mits alle maatregelen en afspraken worden uitgevoerd;

overwegende dat IJmond en Rijnmond ook bij volledig uitvoeren van alle maatregelen een hotspot blijven;

verzoekt de regering om erop toe te zien dat alle maatregelen en afspraken uit het SLA tijdig en onverkort worden uitgevoerd;

verzoekt de regering om met een aanvullend pakket maatregelen te komen om de luchtkwaliteit in IJmond en Rijnmond te verbeteren, en de Kamer hierover te informeren,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:
Deze motie is voorgesteld door de leden Zalinyan en Kostić.

Zij krijgt nr. 357 (28089).

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat de OVV in zijn rapport Industrie en omwonenden concludeert dat overheden en omgevingsdiensten kampen met een kwetsbare informatiepositie en een tekort aan onafhankelijke handhavingscapaciteit;

overwegende dat het niet houden aan bestaande wet- en regelgeving niet mag lonen;

verzoekt de regering om met een concreet voorstel te komen om de capaciteit, expertise en de onafhankelijke meet- en handhavingstaken binnen de gehele keten van omgevingsdiensten, milieurecherche en Openbaar Ministerie te versterken,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:
Deze motie is voorgesteld door de leden Zalinyan en Kostić.

Zij krijgt nr. 358 (28089).

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat veel productieprocessen nu onnodig vervuilend zijn, omdat niet de best beschikbare technieken worden toegepast;

overwegende dat de OVV adviseert om bestaande BBT-regelgeving beter toe te passen;

verzoekt de regering om de Europese BBT-regels en -technieken direct en onverkort te implementeren in algemene nationale regels en te onderzoeken hoe de uitzonderingssituaties voor verouderde installaties zo snel mogelijk kunnen worden beëindigd,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:
Deze motie is voorgesteld door de leden Zalinyan en Kostić.

Zij krijgt nr. 359 (28089).

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat sinds 2016 een landelijke minimalisatieplicht geldt voor lozingen van zeer zorgwekkende stoffen (ZZS) en pfas, waarbij bedrijven verplicht zijn om elke vijf jaar een vermijdings- en reductieprogramma (VRP) op te stellen;

overwegende dat in 2020 in de Delta-aanpak Waterkwaliteit bestuurlijk is bekrachtigd dat vergunningen en lozingen minimaal iedere vijf jaar kritisch tegen het licht worden gehouden;

overwegende dat het rapport Focus op industriële lozingen van de Algemene Rekenkamer uit maart 2026 constateert dat de overheid ondanks deze afspraken geen goed zicht heeft op wat bedrijven in het oppervlaktewater lozen;

verzoekt de regering om te borgen dat uitvoeringsinstanties als Rijkswaterstaat, omgevingsdiensten en waterschappen voldoende capaciteit hebben om hun wettelijke taken uit te voeren, zodat vergunningen voor lozingen van ZZS en pfas hooguit vijf jaar oud zijn,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:
Deze motie is voorgesteld door de leden Zalinyan en Kostić.

Zij krijgt nr. 360 (28089).

Dank u wel. Dan gaan we tot slot luisteren naar mevrouw Vellinga-Beemsterboer, die spreekt namens de fractie van D66. Het is bijna "tot slot". U bent de een na laatste.

Mevrouw **Vellinga-Beemsterboer** (D66):
Dank u wel, voorzitter. Ik heb één motie.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat er in de Actieagenda Industrie en Omwonenden ingezet wordt op het stimuleren van bedrijven via subsidies om gezondheidswinst te behalen voor omwonenden van industrie;

overwegende dat er aanzienlijke maatschappelijke kosten gebonden zijn aan de uitstoot van schadelijke stoffen in de vorm van gezondheidsschade en publieke saneringskosten;

overwegende dat het eerlijk verdelen van deze kosten kan bijdragen aan een schonere leefomgeving zonder dat er strengere normen voor bedrijven opgelegd hoeven worden;

verzoekt de regering om in de aangekondigde verkenning in kaart te brengen op welke wijze met andere vormen van financiële prikkels, zoals heffingen, de uitstoot van schadelijke stoffen en de maatschappelijke kosten daarvan kunnen worden teruggedrongen,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:
Deze motie is voorgesteld door het lid Vellinga-Beemsterboer.

Zij krijgt nr. 361 (28089).

Dank u wel. Dan gaan we nu daadwerkelijk tot slot luisteren naar mevrouw Zwinkels, die spreekt namens de fractie van het CDA.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA):
Voorzitter. Het is goed om te zien dat Nederland op koers ligt om de doelstellingen van het Schone Lucht Akkoord te halen. De verwachte gezondheidswinst is zelfs groter dan eerder werd gedacht. Dat betekent schonere lucht, minder gezondheidsklachten en een hogere levensverwachting. Complimenten aan alle betrokken partijen. Het succes van het Schone Lucht Akkoord onderstreept de waarde van samenwerking tussen Rijk, provincies en gemeenten. Welke mogelijkheden ziet de staatssecretaris om via deze regionale samenwerkingsverbanden meer provincies en gemeenten aan te laten sluiten zodat de behaalde resultaten verder kunnen worden uitgebouwd en extra gezondheidswinst kan worden gerealiseerd?

Om verdere stappen te zetten naar een gezonde leefomgeving wordt ingezet op diverse pilots en verkenningen, hebben we gelezen, zoals het vroegtijdig betrekken van GGD-adviezen, nieuwe meetmethoden met betrokkenheid van inwoners, én positieve financiële prikkels voor bovenwettelijke emissiereducties. Kan de staatssecretaris aangeven hoe de resultaten hiervan worden vertaald naar beleid en uitvoering? En hoe en wanneer de Kamer hierin wordt meegenomen?

Dank u wel.

De **voorzitter**:
Dank u wel. Dan zijn we aan het einde gekomen van de termijn van de Kamer. De staatssecretaris heeft aangegeven vijf minuten nodig te hebben. Ik schors voor vijf minuten.

De vergadering wordt van 20.13 uur tot 20.19 uur geschorst.

De **voorzitter**:
Ik heropen de vergadering. Aan de orde is het tweeminutendebat Uitkomsten Actieagenda Industrie en Omwonenden en wij zijn toegekomen aan de beantwoording van de vragen en de appreciatie van de ingediende moties. Ik geef graag de staatssecretaris het woord. Gaat uw gang.

Staatssecretaris **Bertram**:
Voorzitter. Er waren twee vragen van mevrouw Zwinkels. Aan het Schone Lucht Akkoord mag iedereen meedoen. Alle provincies doen ook mee. We liggen op koers. Ik was ook heel verheugd over het resultaat. Het is wel op vrijwillige basis, maar we proberen elke keer weer ervoor te zorgen dat zo veel mogelijk partijen meedoen.

Uw tweede vraag was: wanneer kunnen we iets horen over de resultaten vertaald naar beleid en uitvoering als naar alle maatregelen wordt gekeken? Eind volgend jaar komt er een Kamerbrief en eind dit jaar een voortgangsbrief, waarin alle sporen worden langsgelopen.

De **voorzitter**:
Mevrouw Zwinkels, één vraag. Gaat uw gang.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA):
Het is goed om te horen dat er een voortgangsbrief komt en volgend jaar ook concrete resultaten. Bij het eerste punt, over het Schone Lucht Akkoord, ben ik heel benieuwd wat het kabinet kan doen om te stimuleren dat nog meer gemeenten zich aansluiten. En hoe kunnen we ervoor zorgen dat de regionale samenwerking daarin van betekenis kan zijn? Ik weet dat het vrijwillig is.

Staatssecretaris **Bertram**:
Zeker. Ik heb hierover binnenkort weer een bestuurlijk overleg met bevoegd gezagen. We bespreken dan elke keer hoe we die partijen erbij kunnen halen. We zullen dat meenemen bij de resultaten van de brief.

De **voorzitter**:
Gaat u verder met de moties.

Staatssecretaris **Bertram**:
Dan kom ik bij de appreciatie van de moties.

De motie op stuk nr. 355 krijgt oordeel Kamer als ik 'm zo mag interpreteren dat de gesprekstafel de dialoogtafel wordt. Het belangrijkste is dat zij plekken in Nederland gaan kiezen waar ze heel actief met bewoners en andere partijen het gesprek aangaan zodat echt op locatie met bewoners wordt gesproken om erachter te komen wat zij precies aan problemen ervaren en wat oplossingen zouden kunnen zijn.

De **voorzitter**:
Ik kijk heel even naar de eerste indiener en zie een gebaar dat de voorzitter niet als ja of nee kan interpreteren. Ik zie nu een duim. Het lid Kostić is het eens met de gegeven

interpretatie en dus krijgt de motie op stuk nr. 355 oordeel Kamer.

Staatssecretaris **Bertram**:
Ik was het lid Kostić even kwijt, maar ze was daar. Ja. Dank.

De motie op stuk nr. 356 krijgt ook oordeel Kamer.

De **voorzitter**:
De motie op stuk nr. 356 krijgt oordeel Kamer.

Staatssecretaris **Bertram**:
De motie op stuk nr. 357 is ontraden, juist omdat het Schone Lucht Akkoord niet juridisch dwingend is. Gemeenten gaan het doen. We lopen echt te duwen en te trekken. Bij de implementatie van de EU-Richtlijn Luchtkwaliteit moet dit bovendien sowieso gebeuren. Er komen dus twee lijnen samen.

De **voorzitter**:
De motie op stuk nr. 357 wordt ontraden.

Staatssecretaris **Bertram**:
De motie op stuk nr. 358 moet ik ook ontraden, omdat er geen dekking is als er meer capaciteit zou moeten komen. Maar ik wil wel op het volgende wijzen. Ik heb in het debat gezegd dat ik met de omgevingsdiensten en met alle betrokkenen binnenkort, ik meen op 6 juli, om de tafel zit. Dan gaan we bespreken wat al die taken betekenen en dan hebben we ook de resultaten van de eerste onderzoeken. Dan wordt dit in ieder geval meegenomen.

De **voorzitter**:
De motie op stuk nr. 358 wordt ontraden.

Staatssecretaris **Bertram**:
De motie op stuk nr. 359 wordt ook ontraden. Wij hebben onlangs de RI&E besproken. Als die wordt ingevoerd, ga je dit al doen. Ik wil er nog bij zeggen dat er onderzoek is gedaan naar de verouderde installaties. Dat levert eigenlijk heel weinig op. Ik zou echt alle kracht vooruit met de RI&E willen gaan.

De **voorzitter**:
De motie op stuk nr. 359 wordt ontraden.

Staatssecretaris **Bertram**:
Dan de motie op stuk nr. 360. Die gaat over de lozingen. Die is voor de minister van IenW. Ik ontraad de motie omdat het een wettelijke taak is en omdat het ook hier zou kunnen gaan om uitbreiding. Volgende week is er een debat met de minister en ik heb met hem besproken dat hij hierop gaat terugkomen.

De **voorzitter**:
De motie op stuk nr. 360 wordt ontraden.

Staatssecretaris **Bertram**:
De motie op stuk nr. 361 krijgt oordeel Kamer.

De **voorzitter**:
De motie op stuk nr. 361 krijgt oordeel Kamer.

Daarmee zijn wij aan het einde gekomen van dit tweeminutendebat.

De beraadslaging wordt gesloten.

De **voorzitter**:
Wij stemmen aanstaande dinsdag over de ingediende moties. Ik schors voor enkele ogenblikken.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.